

MICHAEL KRÜGER

---

punctul frumuseții ireversibile

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
KRÜGER, MICHAEL

Punctul frumuseții ireversibile / Michael Krüger;
transpunere în limba română, selecție, note și prezentare:
Andrei Zanca. – Cluj-Napoca, Grinta, 2014
ISBN 978-973-126-570-4

I. Zanca, Andrei (transp. în lb. română, sel., note, prez.)

821.112. 2-1=135.1

Coperta: **Vladimir Negoită**

traduki

Această carte a apărut cu sprijinul oferit de TRADUKI, o rețea pentru promovarea literaturii din care fac parte Ministerul Federal al Afacerilor Europene și Internaționale din Republica Austria, Ministerul Afacerilor Externe din Republica Federală Germania, fundația culturală elvețiană Pro Helvetia, KulturKontakt Austria, Goethe-Institut, Agenția Slovenă de Carte JAK, Ministerul Culturii din Republica Croația, Resortul pentru Cultură al guvernului principatului Liechtenstein, Fundația Culturală Liechtenstein, Ministerul Culturii din Republica Albania și Fundația S. Fischer

© copyright of the translation: S. Fischer Foundation by order of TRADUKI

EDITURA

grinta

Respectul pentru CUVĂNT

Cluj-Napoca, Str. Primăverii 22/23, c. 400536

GSM: 0744-777.883

E-mail: gabby_cojocar@yahoo.com

Director: **Gabriel Cojocar**

Echipe tehnică: **Alina Tănase**

Vladimir Negoită

MICHAEL KRÜGER

punctul frumuseții ireversibile

Transpunere în limba română, selecție, note și prezentare de Andrei Zanca

EDITURA
grinta
Cluj-Napoca
2014

MICHAEL KRÜGER, născut în 1943 în Wittgendorf, trăiește în München. A fost șeful reputei edituri «Carl Hanser» din München până în anul 2013, o editură în care au apărut mai toate marile opere universale și mai toți câștigătorii premiului Nobel; Krüger a fost însă și printre întemeietorii și îngrijitorii de ediție ai renumitei reviste «Akzente» – cea mai cunoscută și mai apreciată revistă literară din Germania postbelică, fondată de membri celebrii *Gruppe 47* – din care au făcut parte printre alții, Heinrich Böll, Walter Höllerer, Hans Bender, H.M. Enzensberger. Poet deosebit de apreciat în perimetrul literaturii germane – și nu numai – Michael Krüger scrie proză, lirică, eseuri, fiind cunoscut și ca autor de piese radiofonice.

POEMELE lui Michael Krüger se-nalță din câmpul zilnic al experienței personale. Ele se revelează cititorului uimit prin racursurile bruște dinspre miezul textual, atingându-și prin fantă ținta. Toate acestea presupun o privire pertinentă în miezul eșecurilor umane, al lizierelor trăirii, prin care simțurile prind contur și se preschimbă în gesturi gingaș-amare. Luciditatea și conștiința faptului că Aici este locul nostru de reflecție și de împlinire, precum și de dăruire deplină, constituie nota absolut personală a acestei lirici de excepție. „Scriind, să lași natura să scrie, asta o înțeleg doar puțini. Acestora le aparține Michael Krüger“, spunea Beatrice von Matt în *Neue Züricher Zeitung*. Poetul se apleacă asupra celor „neînsemnate“, însă din perspectiva celui care și-a asumat o profundă cultură, astfel încât aria semantică a textelor reunește într-un mod absolut proaspăt, întremător și genuin, lumea, natura și eul poetic, care se strecoară cu măiestrie mai ales în interspațiile lor. Arta poetului lasă parcă lucrurile, fenomenele observate cu dăruire și acuitate, să vorbească, fără însă a le impune lectorului, captivându-l și antrenându-l în schimb la o mediație proprie asupra lumii. (Andrei Zanca)

Poeziile au fost selectate din volumele:

1. partea I (vremea aruncării ceasului) din volumul: *Nachts unter Bäumen*
@ 1996 Residenz Verlag, Salzburg und Wien
2. partea II (punctul frumuseții ireversibile) din volumul: *Brief nach Hause*
@1993 Residenz Verlag, Salzburg und Wien

I. vremea aruncării ceasului

În convorbire

Tu știi: eu sunt doar un oaspete aici
în această casă, unul care vizitează
umbra sub marii arbori
fugara comuniune, seara.
Eu sunt ochiul în vreme ce vântul
citește-n măraciniș și-i pictează pârâului
ostenindu-se-nspre mare
o mutră pe spate ca apărare
împotriva nopții ce mai așteaptă.
Între plecare și reîntoarcere
sclipește ambiguu sarea
în soarele apunând.
Știi cui mă adresez,
chipului, care mă zărește,
fără a mă recunoaște. Ziua
a trecut, alb se-nalță
din iarbă paznicii și țin judecată,
însă mereu astfel încât
să nu se strice cu Dumnezeu.

O casă

Casa dormea deja
când i-am pășit pragul,
obosiți de oameni.
Doar un necaz străin
păzea jarul,
am fost așteptați.
Am smuls foaia calendarului:
arăta lumea așa cum era.
Corpul pe care nu-l cunoaștem
cunoaște mișcarea
care ne leagă
și desparte.

Vine urmarea

În casă se mai află capcanele pentru șoareci
ale ultimului chiriaș, iar în colțuri
ceșcuțe pline cu otravă roșie
pe care muștele să o deguste
înainte de-a muri. Gândaci negri
zac pe spate de parcă ar fi
încercat să calce aerul.

Doar păianjenii par a se simți
bine aici, cei cu fragile piciorușe
povestind romanul al cărui sfârșit
nu-l cunoaștem. La început, se spune,
a fost o crimă, care a lăsat urma
unui fir roșu pe toți pereții acestei case.
Apoi a venit vremea sacrificiului, apoi:
războiul. Acum locuim noi aici.
Așteptăm vântul, care readuce acasă
toate cuvintele din cerul gol.

Durere de inimă

Ieri pisica, care cu laba zdrobită
își curăța orbita goală, azi la micul dejun
gândacul negru-lăcuit, care-și târâie
de un fir pal intestinele peste terasă
fără a se tângui, de parcă durerea ar fi
hărăzită doar omului.
Pentru mâine se anunță o răscoală,
în inima mea știrile
sosesc deja și sunt descifrate sus:
meleaguri, de obicei mute, încep să vorbească.
Guvernul pe care-l bănuim în cap e mut,
lipsit de putere ca un corp moale într-o lume a muchiiilor.
Nestingherită de nici o reflectare drumețește durerea
prin întreteserea fină a sentimentului cu voința
și-și lasă-n urmă culoarea ei neconsolată.
Lumea, care azi mai respiră, este doar rămășița
unor nenumărate, posibile forme și o alta
se poate închipui, una-n care din oameni mai rămân
vizibile doar urmele-ncrustate în viața organică,
ce, eliberată de durere, caută și găsește noi forme.

Patul

pentru Ariane

După ce ai plecat
am scos așternutul.
Salteaua arăta
ca un deținut jerpelit.
Dacă sting acum lumina
nu mai sunt sigur
pe ce parte zac.
Cu un picior în închisoare,
cu celălalt în libertate,
de dormit, nici vorbă.

Insomnie

Toată noaptea am auzit
vocea unui copil țipând,
un sunet înalt, chinuitor
ce se-umfla și din nou se potolea,
se umfla și din nou se potolea.
O așteptare plutea peste voce,
când era mai puternică,
un gol, când se mistuia.
În blocul meu trăiesc
patru sute de oameni, pe care
nu-i cunosc. Unul e actor
și e mereu singur, altul un jurist
care azi dimineață la brutărie a spus:
dreptul este copilul minciunii,
nu al adevărului. Te rog
nu adormi, mi-a strigat vocea,
necunoscutul nu devine cunoscut
câtă vreme veghezi. O furtună
s-a abătut peste oraș, comete,
stele căzătoare, meteori, voiau

să-năbușe vocea, care se umfla
și din nou se potolea, se umfla
și din nou se potolea. Apoi, în zori
barca s-a desprins de debarcader,
însă numele copilului
s-a mai putut desluși multă vreme la proră.

Discursul pictorului

Am adus, ca atâția alții înaintea mea, sacrificii frumuseții. Mâna mea a fost preotul, un ascet al culorilor. Ea s-a îndrăgostit de suprafețele întunecate, de la cenușiul deschis până la albastrul-metal, neîngăduind oameni și lucruri. Astfel s-a ivit tablou după tablou, o casă cenușie pentru frumusețe – ea însăși absentând. Să reîncep? Munca mea este făcută. Acum lumea doarme în palma mea și tresare din ochii ei orbi în visele grele. Tabloul meu e gata. Nu o să mai pictez.

Discursul paznicului de muzeu

Am văzut lumea
în tablou. (Pe mine însumi m-am văzut
în ochiul alb ca sarea al iepurelui,
care se roagă pentru nemurire
în secunda morții.)
Și am fost părtaș la toate morțile.

Discursul bătrânei

Aici s-a desprins barca și-ncă-n radă
a luat-o cu sine vântul spre bucuria ochilor.
Meduze dansau în brizantii spumegând
în rochii de foc, iar ascuțita hărmălaie
a pescărușilor peste apa metalică
era seducătoare. Bărbatul de la cârmă
împărțea teama de ambele părți,
iar la mijloc, doar Micuțul, pe care îl numeau „filozoful”
fiindcă era miop, avea voie să-și molfăie
sarea, bună pentru oase.
Acolo, unde apa se scurge în cer
iar purul devine o parte a impurului,
au traversat. Apoi marea a devenit din nou
liniștită. Unul a reușit. A fost decorat
în război înainte de-a muri. – În care?
În unul din ultimele, a spus bătrâna.

Discursul traducătorului

pentru Friedhelm Kemp

Mai mult de o sută de ori
am tradus luna, prietena
poetilor, fără a o trăda.
Am lăsat-o să se scurgă cursiv
ori am hrănit-o doar cu lucruri semi-grase,
când se afla în cura de slăbire.
Chiar și suspinele, ca parte a limbii
ce-i dă ocol, le-am transpus
cât am știut mai bine
în timpul gureș.
Acel *Ah!* îi ședea mai bine decât acel *Oh!*-
statistic vorbind.
Totul e din nou de făcut, totul
e din nou de spus, a fost motto-ul meu.
Plătit am fost doar pentru două silabe:
lu-na.

Utilizați o desemnare
pentru fiecare noțiune, spune directorul
băncii lingvistice, acest lucru este benefic
înțelegerii dintre popoare.
Vorbele nu sunt proprietatea nimănu
și totuși, în bani peșini,
ne costă scump. Necesarul de cuvinte sporește
odată cu averea națională,
așadar economisiți unde puteți,
mulțumiți-vă pur și simplu cu:
lu-na.

Discursul poștașului

Dețin o frumoasă colecție
de cărți poștale fără destinatari.
Ea este ordonată strict alfabetic.
Salutări din vacanțe, semnate cu amprenta unsuroasă
a degetului mare, trădări în iubire, cu litere de tipar,
sfaturi practice: te rog nu uita
să închizi gazul. Tot ce-i leagă
pe oameni între ei. Scrieri irosindu-se zglobiu,
altele cu prelungiri puritane-n jos.
Și toate frumoasele, devalorizatele obraze:
Adenauer, Franco, tristul rege grec,
care a fost șampilat, pe când era deja
de mult în exil. Nici pelicanul și laleaua
nu lipsesc din colecția mea.
Îndrăgesc însă nespusele cărți poștale care,
trimisă din New York, a călătorit în jurul lumii
fără a-și împlini solia. Textul ei
e următorul: te iert.
Niciodată.

Discursul disperatului

Nu mai e timp, spre a ajunge din urmă amânările,
drumurile, prea proaste, căruța, prea mică,
ne-a mai rămas doar ce-a încăput
în buzunarul paltonului. Câteodată ne întrebăm
ce este: rece și rotund la pipăit,
precum capul împietrit al unui animal.
Aici unde trăim acum, nu e loc oricum
pentru cele omise. În locuința noastră nouă
se aține prezentul. El șade cu noi
la masă când mâncăm, iar noaptea zace
asudând în paturile noastre și visează
partea mai bună a viselor noastre,
când plecăm la lucru foșnește ușor
printre acte. Dacă deschidem în fine gura
spre a-i spune părerea noastră,
vorbește în locul nostru despre țelurile lui.
Când nu-l observăm, prezentul
scrie poezii cu creioanele noastre
spre a se ține de pulpana cuvântului. Pentru sonetul
„frigul este viitorul” – „toată istoria,
este o istorie a temperaturii” –